

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΕΣΟΧΩΡΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΣΟΧΟΥ	
Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	9333
Ημερομ. Κατάθεσης	8.4.13

ΕΡΩΤΗΣΗ

8.4.2013

**Ερώτηση προς τους Υπουργούς Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και
Εσωτερικών
Θέμα: «Σύριοι Πρόσφυγες στην Ελλάδα»**

Με τη συνήθη παράνομη πρακτική της μαζικής και συλλήβδην σύλληψης, κράτησης και έκδοσης απόφασης απέλασης «ανταποκρίνεται» η ελληνική κυβέρνηση στο δράμα των προσφύγων από Συρία που καταφεύγουν στη χώρα μας για να ξεφύγουν από τη βαναυσότητα του καθεστώτος, τη φρίκη των συγκρούσεων και τη γενικευμένη βία που απειλεί άμεσα και αδιάλειπτα τη ζωή και την ελευθερία τους στη χώρα τους.

Δεκάδες Σύριοι πρόσφυγες, μεταξύ αυτών και οικογένειες με μικρά παιδιά, διασχίζουν καθημερινά τα ελληνοτουρκικά σύνορα με κίνδυνο και πολλές φορές με τίμημα τη ζωή τους: πολύνεκρα ναυάγια στο Αιγαίο, θάνατοι στον ποταμό Έβρο με θύματα ακόμα και μωρά παιδιά είναι ο τραγικός απολογισμός ενός άλλου πολέμου προς την σωτηρία της Δύσης που περνάει –και όχι πάντα– στα «ψιλά» των ειδήσεων, αφού στην ρατσιστική καταγραφή των κυρίαρχων μέσων μαζικής ενημέρωσης η ανθρώπινη ζωή αποτιμάται με πολλά μέτρα και πολλά σταθμά. Όσοι ωστόσο καταφέρουν να εισέλθουν στη χώρα μας βρίσκονται πάλι αντιμέτωποι με ενός άλλου τύπου δίωξη: συλλαμβάνονται και κρατούνται στην ελληνική μεθόριο υπό άθλιες κατά κανόνα συνθήκες, αποτελώντας το τραγικό παράδειγμα για την περίτρανη απόδειξη της παραβίασης κάθε έννοιας και νόμου περί ασύλου και διεθνούς προστασίας στην Ελλάδα.

Κατά τα έτη 2011-2012, και κατά το πρώτο δίμηνο του 2013, χρονική περίοδος που ξεκινά και κλιμακώνεται η κρίση στη Συρία, **10158 πολίτες Συρίας (1522 το 2011 , 7927 το 2012 και 709 το πρώτο δίμηνο του 2013)** καταγράφονται στους πίνακες «ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΕΙΣΟΔΟ & ΠΑΡΑΜΟΝΗ, ΑΠΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΕΣ & ΛΙΜΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ» του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Τα στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου ως προς τις αιτήσεις και χορηγήσεις καθεστώτος διεθνούς προστασίας, είναι αντιστρόφως ανάλογα, με τις αιτήσεις ασύλου από Σύρους να μην ξεπερνούν τις 300 το 2012 και τις χορηγήσεις καθεστώτος διεθνούς προστασίας τις 10 (!). Αντί λοιπόν να τύχουν της επιβεβλημένης από το διεθνές, ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, ειδικά προβλεπόμενης μεταχείρισης, υποδοχής και προστασίας τους, ως εξ ορισμού *prima facie* πρόσφυγες, οι Σύριοι που καταφθάνουν στην Ελλάδα αντιμετωπίζονται από τις ελληνικές αρχές ως «παράνομοι» και υπό απέλαση αλλοδαποί, όπως άλλωστε αδιακρίτως άπαντες οι αλλοδαποί, χωρίς καμία εξατομικευμένη εξέταση και κρίση επί των λόγων αναχώρησης από τη χώρα τους ή επί των αναγκών τους. Αφήνονται, δε, «ελεύθεροι» μετά την κράτησή τους,

χωρίς καμία πρόνοια για την περαιτέρω υποστήριξή τους, προκειμένου να αναχωρήσουν από τη χώρα, ωθούμενοι σε επικίνδυνες λύσεις απελπισίας για μετάβαση με όποιο μέσο και αναζήτηση προστασίας σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα. Όσοι δε αποφασίσουν παρόλα αυτά να παραμείνουν στην Ελλάδα αντιμετωπίζουν το "άβατο" της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αλλοδαπών Αττικής στην Πέτρου Ράλλη, αρμόδιας ακόμη αρχής για την παραλαβή των αιτημάτων ασύλου, όπου και είναι πρακτικά αδύνατο να υποβάλουν το αίτημά τους. Επιπλέον, έχουν να αντιμετωπίσουν την παντελή έλλειψη συνθηκών υποδοχής με τα πάρκα και τους δρόμους ως μόνη δυνατότητα διαμονής τους, όπου, πέραν της έκθεσής τους στην κακουχία, βρίσκονται αντιμέτωποι με τον καθημερινό κίνδυνο των ρατσιστικών επιθέσεων.

Σε πρόσφατη (22-3-2013) Δημόσια Δήλωσή της η Διεθνής Αμνηστία καταγγέλλει: «.....την παράνομη κράτηση των αιτούντων άσυλο, πολλοί από τους οποίους είναι Σύροι υπήκοοι, περιλαμβανομένων οικογενειών με παιδιά, που προσπαθούν να γλιτώσουν από τις συγκρούσεις. Στις 24 Φεβρουαρίου 2013, 51 Σύροι υπήκοοι, περιλαμβανομένων οικογενειών με 10 παιδιά, έφτασαν στο νησί της Χίου στο Αιγαίο. Υπήρχαν αναφορές ότι κρατούνταν σε μια ξύλινη καμπίνα 35 τ.μ. στο λιμάνι συνωστισμένοι και σε πολύ κακές συνθήκες για έξι ημέρες, και αφέθηκαν ελεύθεροι μόνο μετά από πιέσεις από τη Lathra, μια τοπική ομάδα για τους πρόσφυγες. Σύμφωνα με τη Lathra, στις 6 Μαρτίου του 2013, άλλοι 60 αιτούντες άσυλο και παράτυποι μετανάστες, που μόλις είχαν φτάσει στο νησί (κυρίως Σύροι, περιλαμβανομένων και παιδιών) κρατούνταν στην καμπίνα σε συνθήκες συνωστισμού.» Επίσης κάνει έκκληση «.....προς τις ελληνικές αρχές να εφαρμόσουν γρήγορα τις καθυστερημένες μεταρρυθμίσεις του συστήματος παροχής ασύλου (συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου), και να εξασφαλίσουν την απρόσκοπτη πρόσβαση στις διαδικασίες καθορισμού ασύλου, ιδιαίτερα στην Αστυνομική Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής».

Την παράνομη, συστηματική και μακρόχρονη αυτή πρακτική των Ελληνικών Αρχών καταγγέλλουν και καταδικάζουν εδώ και χρόνια Διεθνή Όργανα και Διεθνείς και μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί, χωρίς ωστόσο να έχει επέλθει καμία ουσιαστική βελτίωση στην πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο διεθνούς προστασίας και βρίσκονται στη χώρα μας.

Οι Σύροι πρόσφυγες αποτελούν δυστυχώς μια σκανδαλώδη «υπόθεση εργασίας» στο πλαίσιο αυτών των παραβιάσεων, και των πρακτικών των ελληνικών αρχών που υλοποιούν την ακολουθούμενη επί χρόνια πολιτική της αποτροπής από την προστασία προσώπων που την έχουν ανάγκη.

Η χώρα μας, δε, έχει καταδικασθεί επανειλημμένως από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παραβιάσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, τόσο ως προς τις συνθήκες κράτησης αλλοδαπών σε αντίστοιχα κέντρα, κράτηση η οποία χαρακτηρίστηκε ως απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση, όσο και ως προς τη νομιμότητα της κράτησης αλλοδαπών, λαμβανομένης υπ' όψη της έλλειψης ενημέρωσης και αποτελεσματικών μέσων άμυνας των κρατουμένων αλλά και της

σκοπιμότητας της, ιδία δε επί αιτούντων άσυλο (Dugoz, SD, Tabesh, AA, RU, MSS, Mahtimudi, Rahimi κατά Ελλάδας).

Επιπλέον, κανένα μέτρο και καμία περαιτέρω πρόνοια δεν έχει ληφθεί για την υποδοχή των προσώπων αυτών, ο αριθμός των οποίων αναμένεται να αυξηθεί δεδομένων των δραματικών εξελίξεων στη Συρία, για τις οποίες γίνονται πλέον καθημερινές εκκλήσεις από τα όργανα των Ηνωμένων Εθνών. Ούτε βέβαια έχει θέσει η ελληνική κυβέρνηση – ως όφειλε και μπορούσε – σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης το ζήτημα των Σύρων προσφύγων με όρους προστασίας, προκειμένου να ληφθούν κοινά μέτρα υποδοχής και να αναληφθεί η ευθύνη για την προστασία τους και από άλλα κράτη της Ε.Ε. λαμβανομένων υπ' όψιν και των οικογενειακών ή άλλων δεσμών των προσφύγων σε άλλες χώρες της Ε.Ε.

Σημειωτέον ότι, ήδη από το 2001 έχει υιοθετηθεί η Οδηγία σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (2001/55/ΕΚ), η οποία θεσμοθετεί μία διαδικασία με έκτακτο χαρακτήρα που εξασφαλίζει, «σε περίπτωση μαζικής εισροής ή εάν επίκειται μαζική εισροή εκτοπισθέντων από τρίτες χώρες, οι οποίοι δεν μπορούν να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους, άμεση και προσωρινή προστασία σε αυτά τα άτομα, ιδίως εάν υπάρχει επίσης κίνδυνος το σύστημα ασύλου να μην μπορεί να αντιμετωπίσει αυτήν την εισροή χωρίς αρνητικές συνέπειες για την καλή λειτουργία του, το συμφέρον των ενδιαφερομένων ατόμων και το συμφέρον άλλων ατόμων που ζητούν προστασία σύμφωνα με την οποία προβλέπονται μηχανισμοί αλληλεγγύης και επιμερισμού τα ευθύνης για τα άτομα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της», όπως είναι προφανώς οι Σύροι πρόσφυγες και δυνατότητες μετάβασης των προσώπων αυτών και σε άλλα κράτη της Ε.Ε. πέραν του Κράτους Πρώτης Υποδοχής.

Επίσης καμία διαδικασία δεν έχει δρομολογηθεί από το Υπουργείο των Εσωτερικών για την άμεση ανανέωση των αδειών παραμονής των μεταναστών από Συρία, οι οποίοι αδυνατούν να ανανεώσουν το διαβατήριό τους, λόγω μη λειτουργίας της διπλωματικής αρχής της Συρίας και ως εκ τούτου τελούν υπό εκκρεμότητα. Ούτε βέβαια έχει υπάρξει απόφαση για τη διευκόλυνση της έλευσης των μελών της οικογένειάς τους, που κινδυνεύουν στη Συρία.

Επειδή η μεταχείριση των Σύρων προσφύγων από τις ελληνικές αρχές αντιβαίνει σε κάθε έννοια και νόμο περί ασύλου και διεθνούς προστασίας και παραβιάζει κατάφωρα το διεθνές, εσωτερικό και εθνικό δίκαιο.

Επειδή η προστασία προσώπων που βρίσκονται εκτός της χώρας καταγωγής τους εξαιτίας κινδύνου της ζωής και της ελευθερίας τους λόγω φυλής, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων, εθνικής καταγωγής, κοινωνικής ομάδας ή/και λόγω πολέμου ή/και γενικευμένης βίας συνιστά διεθνή υποχρέωση του Ελληνικού Κράτους και αποτυπώνεται ρητά και στο άρθρο 2 παρ. δ του ΠΔ 114/2010 για τη Καθιέρωση ενιαίας διαδικασίας αναγνώρισης σε αλλοδαπούς και ανιθαγενείς του καθεστώτος του πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής προστασίας.

Επειδή σύμφωνα με το ως άνω άρθρο αιτών άσυλο στην Ελλάδα θεωρείται και όποιος με οποιονδήποτε τρόπο ζητεί να μην απελαθεί σε κάποια χώρα εκ φόβου δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων ή επειδή κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη λόγω βίας ασκούμενης αδιακρίτως σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.

Επειδή οι πρόσφυγες από Συρία αποτελούν την ομάδα που κατ' εξοχήν πληροί τα προϋποθέσεις του *prima facie* πρόσφυγα και επιβάλλεται η αυτόματη υπαγωγή τους σε καθεστώς προστασίας, η χορήγησή τους με σχετικά έγγραφα και η παροχή συνθηκών υποδοχής.

Επειδή η σύλληψη, κράτηση και έκδοση απόφασης απέλασης εις βάρος τους παραβιάζει την αρχή της μη επαναπροώθησης, όπως αυτή διατυπώνεται στο άρθρο 33 παρ. 1 της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 για το καθεστώς των προσφύγων, στο άρθρο 3 της ΕυρΣΔΑ και στο άρθρο 3 της Σύμβασης των ΗΕ κατά των βασανιστηρίων και στο άρθρο 7 του ΔΣΑΠΔ και στο άρθρο 18 και 19 στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε.

Επειδή η είσοδος Σύρων προσφύγων στην Ελλάδα λαμβανομένων υπ' όψιν και των δραματικών εξελίξεων στη Συρία δικαιολογούν την ενεργοποίηση του μηχανισμού της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ περί προσωρινής προστασίας

Επειδή ο εντοπισμός των προσώπων που εμπíπτουν σε διεθνή προστασία συνιστά υποχρέωση των ελληνικών αρχών.

Επειδή η προστασία των Σύρων προσφύγων είναι τόσο διεθνές όσο και ευρωπαϊκό ζήτημα.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι υπουργοί:

1) Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη:

Α) Ποια μέτρα πρόκειται να λάβει προκειμένου να λήξει άμεσα το παράνομο καθεστώς μαζικής και συλλήβδην σύλληψης και κράτησης Σύρων προσφύγων;

Β) Προτίθεται ο Υπουργός και πότε να προτείνει, ως καθ' ύλην αρμόδιος, στο Υπουργικό Συμβούλιο αρχικά και στην συνέχεια στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ενεργοποίηση του μηχανισμού αλληλεγγύης και προστασίας που προβλέπεται στην Οδηγία σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (2001/55/ΕΚ). Γιατί δεν το έχει πράξει ακόμη, αφού το ήδη παθογενές σύστημα ασύλου στην Ελλάδα αδυνατεί να τους προστατέψει;

Γ) Ποια μέτρα έχει λάβει προκειμένου να εξασφαλιστούν άμεσα η, εκ του νόμου, οφειλόμενη α) προβλεπόμενη από τη νομοθεσία εξατομικευμένη κρίση και ειδική μεταχείριση επί της νομικής κατάστασης κάθε αλλοδαπού που βρίσκεται στην Ελλάδα, λαμβανομένης ιδίως υπ' όψιν της ευαλωτότητας και των ιδιαίτερων αναγκών προστασίας, στην παρούσα φάση, των Σύρων προσφύγων, β) τα δικαιώματα των Σύρων προσφύγων και δη η φιλοξενία τους, εφ' όσον το επιθυμούν, σε ανοιχτά κέντρα υποδοχής, η δημιουργία των οποίων συνιστά υποχρέωση και έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την Οδηγία περί υποδοχής;

Δ) Πότε θα λειτουργήσουν η νέα Υπηρεσία Ασύλου και τα Κέντρα Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο, των οποίων η σύσταση και η λειτουργία έχει προβλεφθεί από το Ν. 3907/2011;

2) Ο Υπουργός Εσωτερικών:

A) Λαμβανομένου υπόψη των έκτακτων συνθηκών στη Συρία προτίθεται να διευκολύνει την έλευση μελών οικογενειών Σύρων μεταναστών χωρίς την εξάντληση όλων των τυπικών προϋποθέσεων, που ισχύουν στην κανονική διαδικασία περί οικογενειακής επανένωσης; Προτίθεται να εισηγηθεί τη χορήγηση ανθρωπιστικής θεώρησης εισόδου για τα μέλη οικογενειών Σύρων μεταναστών, δεδομένων των κινδύνων που αντιμετωπίζουν εκεί;

B) Προτίθεται να δρομολογήσει άμεσα σύντομες διαδικασίες για την ανανέωση των αδειών παραμονής Σύρων μεταναστών, που στερούνται διαβατηρίου λόγω αντικειμενικής αδυναμίας; Επίσης δύναται να μας ενημερώσει για το αν λειτουργεί κανονικά η ειδικώς συσταθείσα αρμόδια Επιτροπή του άρθρου 84 του ν. 3386/2005 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 42 του ν. 3907/2011;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Βασιλική Κατριβάνου

Ηρώ Διώτη

Χρήστος Καραγιαννίδης

Γιάννης Σταθάς

Αφροδίτη Σταμπουλή

Πέτρος Τατσόπουλος

Δημήτρης Τσουκαλάς